

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Necessitate Et Modo Ministrandi Sacramenta Tempore pestis

Chapeauville, Jean

Mogvntiæ, 1612

9. An etiam pueris, & qua ætate?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41077

(inquit) *seipsum homo*. Non possunt autem amentes se probare.

R. Nos præsupponere probationē præcessisse amentiam, neq; per contrariam voluntatem interruptam fuisse.

Dices 2. (a) Caietanus ad recipiendum effectum huius sacramenti requirit actua-
lem deuotionem, quam non habent nec
possunt habere amentes.

a In 3. p. D.
Thom. q. 72.
num. 1.

R. Eum loqui contra coem Theologorum sententiam & veritatem, quæ clare & certo cõfirmatur vsu ecclesiæ antiquæ, quo (vt statim diximus) pueris necdum vsum rationis habentibus, statim à baptisate infundebatur Eucharistia.

Q V Æ S T I O IX.

An etiam pueris, & qua etate?

Quæstionis explicatio.

Diximus superiori capite qua etate teneantur pastores pueris peste infectis ministrare sacramentum Pœnitentiæ; modo non erit inutile inquirere, qua etate iidem teneantur illis ministrare sacramentū Eucharistiæ, sit enim sæpe vt prætextu minoris etatis, quæ tamen plusq̃ sufficiens est, pueri hoc augustissimo sacramento eiusq; gratia frustrentur, non sine graui salutis spiritualis damno & periculo.

V 4

Responsio.

Responsio.

Tenentur pastores ministrare hoc sacramentum pueris peste infectis, si habeant vsum rationis sufficientem ad peccandum, & capaces sint sacramenti Pœnitentiæ, quia tales sunt capaces fidei & sufficientis reuerentiæ sacramenti, & non possunt expectare commodiorem neque meliorem dispositionem ad illud recipiendum propter instâtem mortem. Confirmatur, quia etiam in illis locum habent verba (a) Christi: *Nisi manducaueritis carnem filij hominis, &c.* cum vim & obligationem illorum possint percipere & adimplere, seipsum tolerabiliter probando, vt digne percipiant, voluntarieq; manducando, ergo in tali articulo obligatur præcepto diuino communicandi sicut & alii. Insuper Eucharistia est quodammodo necessaria necessitate finis ad conferuandam gratiam, ergo non est neganda iis, qui gratiam possunt amittere, cuiusmodi sunt tales pueri: Quod à contrario sensu colligitur ex Concilio (b) Tridentino, dum negat dandam esse Eucharistiam infantibus ante vsum rationis, quia (inquit) *gratiam non possunt amittere.* Præterea adultus post (c) decimumquartum annum debet communicare, etiam dum bene valet, licet habeat adhuc debilem vsum

a Ioan. 8.

b Sess. 21. c.

c. can. 24.

c. D. Thom. 3.

p. q. 40. ar. 12.

Viguerin. c. 3.

§. 3. vers. 20.

Soto dist. 12.

q. 1.

Sylu. st. verb.

Eucharistia.

3. Ang. q. 3. de

Eucharistia.

sum rationis, dummodo habeat aliqualem deuotionem ad Eucharistiam, & instruat sufficienter, licet crasse: ergo ea dispositio sufficiet in pueris in tanta necessitate, qualis est articulus mortis, vt recipiant Eucharistiam conseruatiuam gratiæ vsque ad finem. Postremo, nullus fidelis in illo articulo priuatur Eucharistia, quantumuis antea facinorosus fuerit, si ostendit signa penitentia: ergo non sunt tanto bono priuandi pueri, qui sunt tolerabiliter illius capaces: Imo nec priuantur amentes & furiosi, si ante furiam piam erga hoc sacramentū voluntatem ostenderint.

Dices. Qua ætate tenentur pastores dare illis Eucharistiam?

R. Hunc ætatis terminum non posse indiuisibiliter præscribi, sed ad summum dici posse, illum contineri à decimo vsque ad decimumquartum annum, quia moraliter loquendo neque ante decimum incipit vsus rationis, qui sufficiat ad receptionē huius sacramenti, neque vltra decimum quartum differtur, & consequenter, non differt vltra illū annum obligatio illis ministrandi hoc sacramentū: quotquot enim Doctores loquuntur de ætate, qua pueri debent Eucharistiam percipere, assignant vel decimum vel vndecimum vel duode-

V 5   cimum

a 3. p. q. 90.
ar. 9.

b dist. 9. q. 4.
in fine.

c dist. 9. q. 1.
arg. 3. corp. 2.

d In 4. dist. 12.
q. 1.

e dist. 9. q. 2.
art. 5.

f Ibid. qu. 1.
art. 3.

g 3. p. qu. 80.
artic. 9.

h c. 21. n. 57.
de num. 3.

i o. 3. de Eu-
cha. dub. 3.

cimum, vel decimum tertium, vel decimū-
quartum annum, vel circiter. Caietanus (a)
dicit, aptitudinem in pueris ad percipien-
dam Eucharistiam, incipere à decimo vsq;
ad duodecimum: Paludanus (b) dicit, circa
nonum vel decimum, & rationem subdit,
quia innocentia compensat ignorantiam. Maior
(c) innuit octauum vel nonum, sed rarissi-
me contingit, vt ea ætate sint idonei, vt di-
cit (d) Sotus. Gabriel (e) dicit, pueris posse
dari decimo vel vndecimo anno. D. Tho-
mas (f) dicit, dandam esse pueris, qui sum-
pturi sunt illā cum aliqua deuotione: Rur-
sus (g) alibi dicit, posse dari, quando iam
pueri incipiunt aliqualem vsū rationis
habere, vt possint deuotionem concipere
huius sacramenti: Nauarrus (h) dicit, pue-
ros debere comunicare vno aut altero an-
no postquam cœperint confiteri, atq; ad-
eo nono vel decimo anno, quia commu-
niter septimo anno apti sunt ad confessio-
nem, vt ante ostendimus. Ex quibus patet,
omnes in eo conuenire, pueris posse dari
Eucharistiam anno decimo & deinceps, si
sint aliquo modo apti, vel per se, vel ex in-
structione aliorū. De hac re vide Zambra-
num (i) in decision. aur. casum conscien.

Dices 2. Tenentur ergo pueri statim de-
cimo ætatis anno communicare?

R. cum

R. cum (a) Soto: Non statim ac pueri ^{a In 4. dist.}
 perueniunt ad ætatē, in qua licite possunt ^{12. art. 9.}
 comunicare, ad id obligari, sed post aliquod
 tempus, v. g. post annū aut alterū. Nam
 & vltus Ecclesiæ videtur legē de comunicā-
 do, postq̄ ad annos discretionis puenerint,
 sic declarasse, & rationi consentaneū est, vt
 Ecclesia nō obliget quamprimū potest, sed
 facultatē concedat expectandi per aliquod tē-
 pus, vel propter maiorē reuerentiā sacra-
 menti, vel ne pueri facile exponant pericu-
 lo transgressionis, in quo proinde securius
 erit vt consilio confessoris; nam & sic non
 discordabitur à verbis (b) legis, q̄ sic habet. ^{b c. Omnia}
Nisi forte d. proprij sacerdotis consilio ob aliquam ^{utriusq; se-}
rationabilem causam, ad tempus ab huiusmodi ^{xus.}
perceptione duxerit abstinendū.

Dices 3. Tenebunt etiā in aŕlo mortis,
 de quo disput. pueri ea etate comunicare?

R. Corduba (c) dicit, ratione consuetu- ^{c lib. de casu-}
 dinis excusari comuniter pueros à comuni- ^{bus quasi. 99}
 one, fæminas quidē ante 12. vel 13. annū, et- ^{d c. 21. n. 5.}
 iam in aŕlo mortis. Idem docet (d) Nauar-
 rus, qui dicit, consuetudinem non tantum
 limitasse aut declarasse præceptum de Pa-
 schali comunione, sed etiā præceptum de
 communicando: *Nisi manducaueritis carnem ^{Ioannis 6.}*
fily hominis, non habebitis vitam in vobis: vide-
licet, vt nec in articulo mortis teneantur
 pueri

pueri comunicare vsque ad aetatem in qua sani tenentur.

Dices quarto: Excusantur similiter pastores à communione puerorum peste infectorum, ante illam aetatem, duodecim vel tredecim annorum in foemina, & quatuordecim vel quindecim in masculis?

R. Videntur eadem ratione excusari.

Dices postremo: Quid si (vt contingit in quibusdam rusticis & aliis) etiam post illam aetatem, puta, annum decimum sextum, decimum septimum, decimum octauum, habeant adhuc debilem vsu rationis, excusabitur quoque pastor à communione huiusmodi rusticorum?

R. Non excusari, sed praemissa sufficienti, pro capacitate illorum, instructione, teneri illis ministrare, quia (sicut ante obiter diximus ex D. Thomá) sufficit, vt communicaturi habeant aliqualem vsu rationis, sufficientem videlicet ad concipiendam aliquam deuotionem & reuerentiam ad hoc sacramentum, praesertim in articulo mortis, in quo diximus minorem dispositionem excusari quam extra illum.

):(

Q V Æ